

**ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ**

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Κ.Ο., ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ Κ.Ο. ΤΟΥ
ΣΥΡΙΖΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ**

Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Σας καλωσορίζουμε στη σημερινή συνέντευξη Τύπου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, παρουσία βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ και στελεχών της Γραμματείας του ΣΥΡΙΖΑ.

Η σημερινή συνέντευξη δίνεται με αφορμή τον ένα χρόνο εφαρμογής του μνημονίου αλλά συμπίπτει με πολύ κρίσιμες διαδικασίες για ένα νέο μνημόνιο, επαχθέστερο και απεχθέστερο και ταυτόχρονα, με αφόρητες πιέσεις που αυτή τη στιγμή υφίσταται η ελληνική κοινωνία, αφόρητες πιέσεις από συστημικούς εγχώριους και ευρωπαϊκούς κύκλους για να δημιουργηθεί ένα κλίμα συναίνεσης.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Κ.Ο. ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ

Σήμερα, πέραν του πολιτικού σκέλους της εισήγησής μου, θα αποπειραθώ να παρουσιάσω μέρος μιας πολύτιμης δουλειάς, που μας παρέδωσε η επιστημονική ομάδα της κοινοβουλευτικής ομάδας, η ομάδα και η επιτροπή πολιτικής τεκμηρίωσης και είναι χρήσιμη, όχι τόσο για να αποτιμήσουμε τα λάθη και τις αστοχίες του μνημονίου που οδήγησαν σ' αυτή την παταγώδη αποτυχία, κυρίως για να βγάλουμε συμπεράσματα για τις αιτίες που μας οδήγησαν ως εδώ, για το γιατί το μνημόνιο απέτυχε και άρα ποια λάθη δεν πρέπει να συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε.

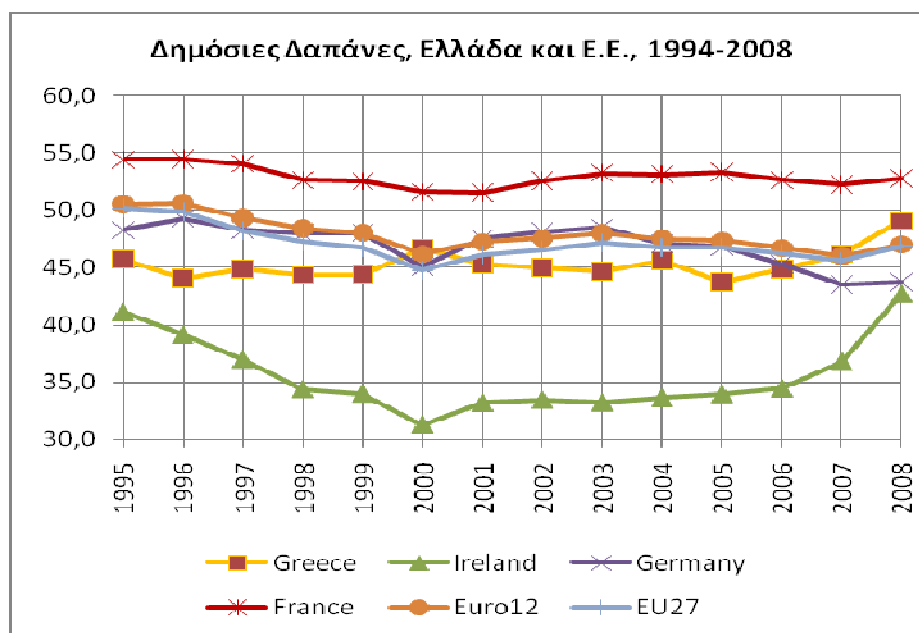
Θα ήθελα να ξεκινήσω αυτή την παρουσίαση απαντώντας στο κρίσιμο ερώτημα, **πώς φτάσαμε στα εξαιρετικά υψηλά δημόσια ελλείμματα και πώς τελικά βρεθήκαμε ως χώρα με ένα δημόσιο χρέος που έφτασε να μην είναι βιώσιμο.**

Εδώ και ένα χρόνο περίπου, από το ξέσπασμα της κρίσης, τα κυρίαρχα μέσα, οι δημοσιολόγοι, όσοι παρεμβαίνουν, οι συστημικοί αν θέλετε οικονομικοί αναλυτές δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να προσπαθούν να μας πείσουν ότι στα υψηλά δημόσια ελλείμματα φτάσαμε εξαιτίας των πολλών και υψηλών μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, εξ αιτίας δηλαδή του διογκωμένου δημόσιου τομέα και των υψηλών μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, εξαιτίας των συντάξεων και των κοινωνικών επιδομάτων. Πρόκειται περί ενός μεγάλου μύθου.

Προσπαθούν να μας πείσουν ότι το δημόσιο χρέος διογκώθηκε εξαιτίας του μεγάλου δημόσιου τομέα ο οποίος οδηγεί σε υψηλότερες δημόσιες δαπάνες.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερο ψέμα από αυτό. Αυτό προκύπτει από το διάγραμμα που ακολουθεί και αναπαριστά τις δημόσιες δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ συγκριτικά με τους μέσους όρους της ευρωζώνης των 12 και της ΕΕ των 27 χωρών.

Διάγραμμα 1 Δημόσιες δαπάνες σε Ελλάδα και ΕΕ (% ΑΕΠ)

Πηγή AMECO

Όπως παρατηρούμε από το διάγραμμα, οι δημόσιες δαπάνες είναι χαμηλότερες από το μέσο όρο της ΕΕ ή της Ευρωζώνης σχεδόν σε όλη την περίοδο από το 1995 έως το 2008. που εξετάζουμε – αν και πολύ κοντά σε αυτούς τους μέσους όρους (οι διαφορές μετά το 2001 είναι της τάξης του 2% με 3%, ενώ μετά το 2008, πρώτο έτος της κρίσης αυξάνονται λόγω ύφεσης που γέννησε αυτή η πολιτική του μνημονίου).

Σημειωτέον ότι οι πρωτογενείς δαπάνες είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους, εφόσον σε αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες τόκων που στην Ελλάδα είναι υψηλότερες σε σχέση με άλλες χώρες της ευρωζώνης και της ΕΕ.

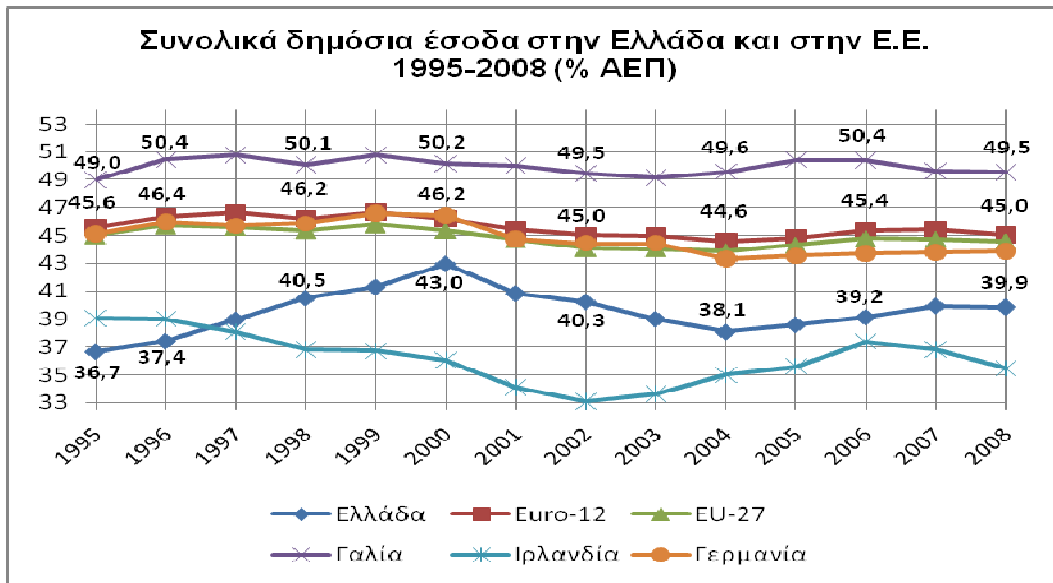
Αν όμως δεν ευθύνεται όμως το ύψος των δημοσίων δαπανών, τότε πώς φτάσαμε ως εδώ; **Τι ακριβώς φταίει;** Εμείς λέμε ότι φτάσαμε ως εδώ εξαιτίας της **χρεοκοπίας του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.**

Σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο τις αιτίες λίγο πολύ τις γνωρίζουμε. Είναι η φούσκα του χρηματοπιστωτικού τομέα, ο καζίνοκαπιταλισμός, είναι η στρεβλή αρχιτεκτονική του ευρώ και της ΟΝΕ που γεννούσε και γεννάει ανισότητες, ελλείμματα για τις χώρες τις περιφέρειας και πλεονάσματα για τις χώρες του Βορρά.

Σε εθνικό επίπεδο, όμως; Σε εθνικό επίπεδο οι λόγοι που οδηγηθήκαμε σε αδιέξοδο έχουν να κάνουν με τις παράλογες και υπερβολικές **αμυντικές δαπάνες** -πώς μπορούμε τώρα να έχουμε αμυντικές δαπάνες στο ύψος περίπου των 800 εκατ. ευρώ, ενώ για χρόνια είχαμε πάνω από 2 δις-, με τη **ληηλασία του δημόσιου χρήματος** από κάθε λογής «**εργολάβους**», «**προμηθευτές**» και μεσάζοντες, με την τεράστια σπατάλη που έγινε με πρόσχημα τους **Ολυμπιακούς Αγώνες** -οι οποίοι κοστολογήθηκαν 7 δις και κόστισαν 13 τελικά- και πάνω απ' όλα κατά την εκτίμησή μας οφείλεται **στη φοροδιαφυγή και τη φορολογική ασυλία του κεφαλαίου και του μεγάλου πλούτου, που οδήγησαν σε σημαντικότερη υστέρηση τα δημόσια έσοδα σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους ευρωπαϊκούς όρους.**

Το διάγραμμα που ακολουθεί είναι αποκαλυπτικό για τους λόγους συσσώρευσης του δημόσιου χρέους της Ελλάδας.

Διάγραμμα 2 Συνολικά δημόσια έσοδα σε Ελλάδα και ΕΕ

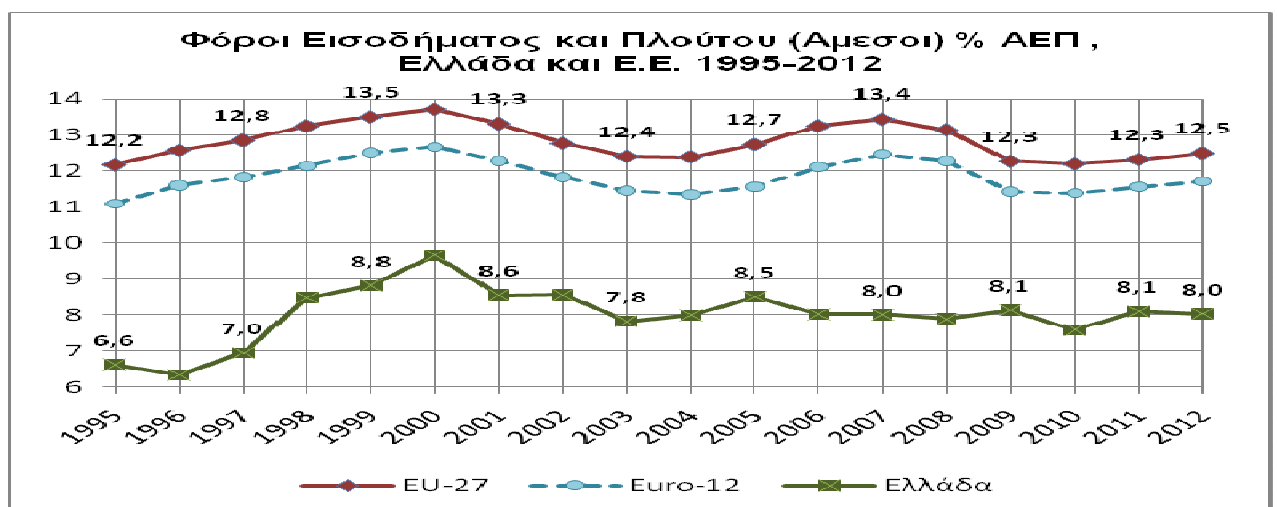
Πηγή AMECO

Παρατηρούμε ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά τόσο από χώρες όπως η Γαλλία (12% του ΑΕΠ το 2004) όσο και από το μέσο όρο τη ΕΕ.

Από πού όμως πηγάζει αυτή η διαφορά; **Ποιος δεν πληρώνει;** Μήπως οφείλεται στους μπαταχτσήδες που δεν πληρώνουν στα διόδια, στο κίνημα δεν πληρώνω; Αν κάνουμε μια διαχρονική επισκόπηση του ποιος δεν πληρώνει σ' αυτή τη χώρα, θα δούμε ότι μεγαλύτεροι μπαταχτσήδες είναι αυτοί που κουνάνε το δάχτυλο τώρα στο κίνημα δεν πληρώνω. Αυτοί είναι που συστηματικά στη χώρα μας δεν πλήρωναν το δικό τους μερτικό την περίοδο της ανάπτυξης.

Το επόμενο διάγραμμα που παριστά τους άμεσους φόρους στην Ελλάδα σε σχέση με το μέσο όρο της ευρωζώνης, της ΕΕ και άλλες χώρες της ΕΕ απαντά άμεσα στο ερώτημα αυτό.

Διάγραμμα 3 Άμεσοι φόροι εισοδήματος Ελλάδα και ΕΕ

Η διαφορά είναι εντυπωσιακή: οι άμεσοι φόροι στην Ελλάδα είναι μικρότεροι κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την Ε.Ε των 27.

Εδώ βλέπουμε ότι η χώρα μας υπολείπεται σε άμεσους φόρους αισθητά σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. και της ευρωζώνης. Η αιτία αυτής της διαφοράς έχει σχέση με την μείωση του φορολογικού συντελεστή των κερδών των επιχειρήσεων από το 40% στο 25% που το παρέδωσε ο κ. Αλογοσκούφης.

Επίσης ο παρακάτω πίνακας δείχνει τον άνισο τρόπο με τον οποίο με τον οποίο η φορολογική πολιτική συμπεριφέρεται σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα. Και τα αποτελέσματα αυτής της διαφοροποιημένης συμπεριφοράς.

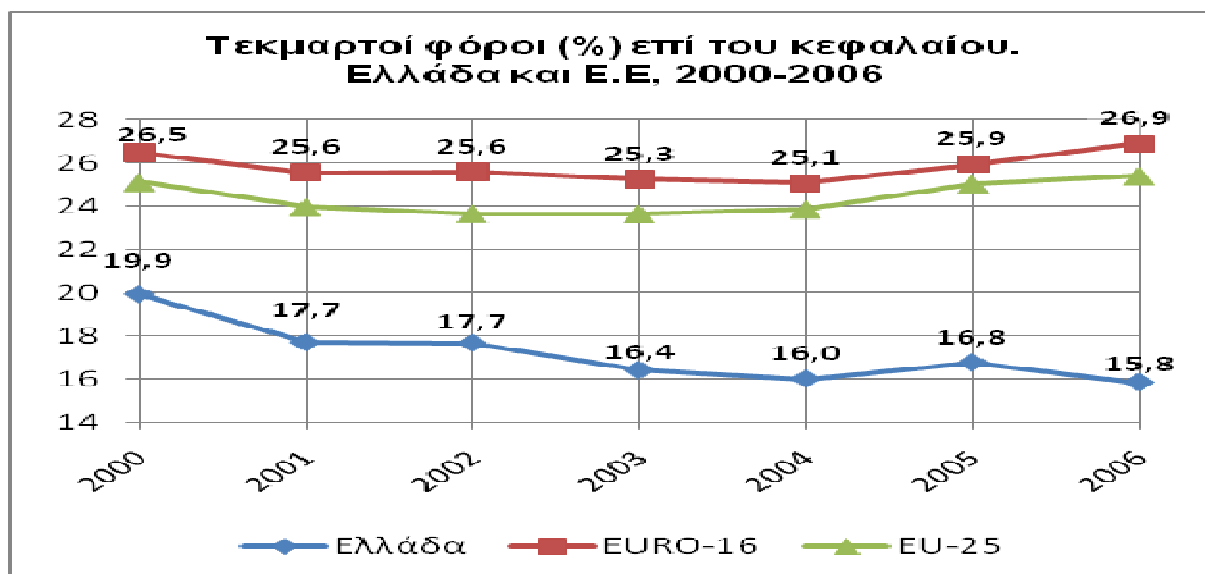
Πίνακας 1

ΦΟΡΟΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (άμεσοι) ποσά σε δις ευρώ								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Μισθωτοί /Συνταξιούχοι	3.5	4.0	4.1	5.1	5.7	6.5	6.5	6.9
Νομικά Πρόσωπα	4.1	4.3	4.8	4.9	4.4	4.7	4.7	4.0
Συντελεστής Νομικών Προσώπων	35%	35%	35%	32%	29%	25%	25%	25%
ΑΕΠ	156	172	185	195	210	226	239	240

Βλέπουμε σε αυτόν τον πίνακα ότι, η μείωση των φορολογικών συντελεστών που έκανε ο κ. Αλογοσκούφης είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση των φόρων από νομικά πρόσωπα (από 4.8 σε 4 δις) και το διπλασιασμό των φόρων που πληρώνουν μισθωτοί και συνταξιούχοι (από 3.5 σε 6.9 δις). Αυτά φαίνεται ότι δεν έχουν διδάξει τον κ. Σαμαρά, που εμφανίστηκε προχθές στο Ζάππειο με κεντρικό όπλο για την έξοδο από την κρίση τη μείωση των φορολογικών συντελεστών; Προκειμένου βεβαίως να πάρει τα εύσημα από τον ΣΕΒ και από το μεγάλο κεφάλαιο; Και να έλεγε κανείς ότι όλο αυτό το διάστημα υπήρχε μείωση της ανεργίας; Το αντίθετο. Αυξήθηκε η ανεργία..

Επίσης και με τις παντός τύπου φοροαπαλλαγές που απολαμβάνουν οι έχοντες στην Ελλάδα ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής για εισοδήματα κεφαλαίου είναι ακόμη μικρότερος. (γύρω από το 15% ενώ ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι πάνω από 25%)

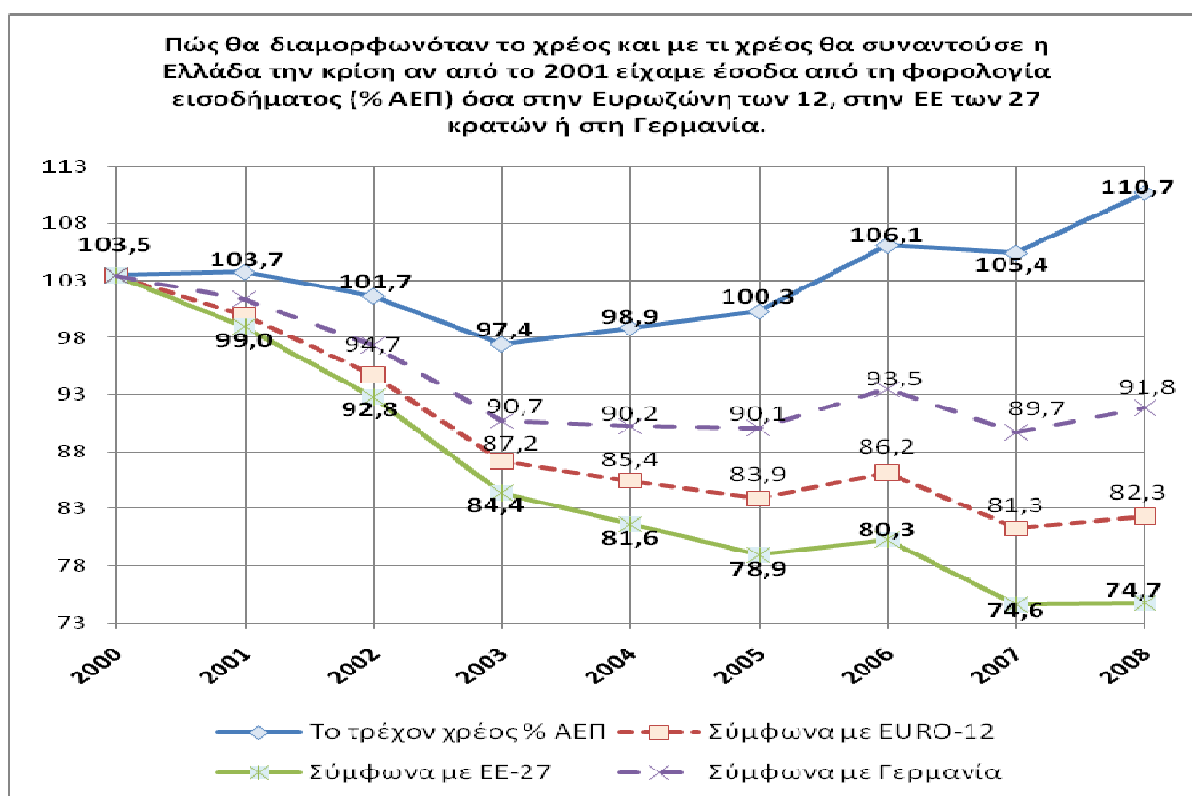
Διάγραμμα 4
Τεκμαρτός φορολογικός συντελεστής για το κεφάλαιο

Το κρίσιμο ερώτημα είναι: Πως όλα αυτά επηρέασαν το χρέος;

Για να κατανοήσουμε πλήρως τον καθοριστικό ρόλο της υστέρησης των άμεσων φόρων σε σχέση με τους μέσους ευρωπαϊκούς όρους στο σχηματισμό του χρέους έχει ενδιαφέρον να προσδιορίσουμε **ποια θα ήταν η εξέλιξη του ελληνικού χρέους**, εάν μετά το 2000, όταν άρχισαν οι πολύ υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, τα έσοδα από την άμεση φορολογία στη χώρα μας ήταν όσο της Ε.Ε των 27, ή της Ευρωζώνης των 12. Στο επόμενο διάγραμμα δείχνουμε την πορεία του χρέους σύμφωνα με τις προηγούμενες υποθέσεις.

Διάγραμμα 5
Εξέλιξη χρέους σε διαφορετικά σενάρια άμεσης φορολογίας

Πηγή AMECO. Υπολογισμοί δικοί μας.

Βλέπουμε ότι την περίοδο της ανάπτυξης το χρέος μένει σταθερό. Κι αυτό είναι εξαιρετικά καθοριστικό, γιατί σηματοδοτεί την ταξικότητα του χρέους και των πολιτικών επιλογών. Δεν υπήρξε κοινωνικό απόθεμα από την ανάπτυξη. Το απόθεμα πήγε στις τσέπες λίγων που το μετέτρεψαν σε καταθέσεις σε τράπεζες της Ελβετίας. Και ταυτόχρονα βλέπουμε ότι, αν ακολουθούσαμε φορολογικά έσοδα αντίστοιχα με αυτά των χωρών της Ε.Ε., του μέσου όρου, τώρα δεν θα μπαίναμε στην κρίση με 110%, αλλά με 74%, αν ακολουθούσαμε το μοντέλο του μέσου όρου της Ε.Ε. των 27 ή με 82% αν ακολουθούσαμε το μοντέλο του μέσου όρου της ευρωζώνης.

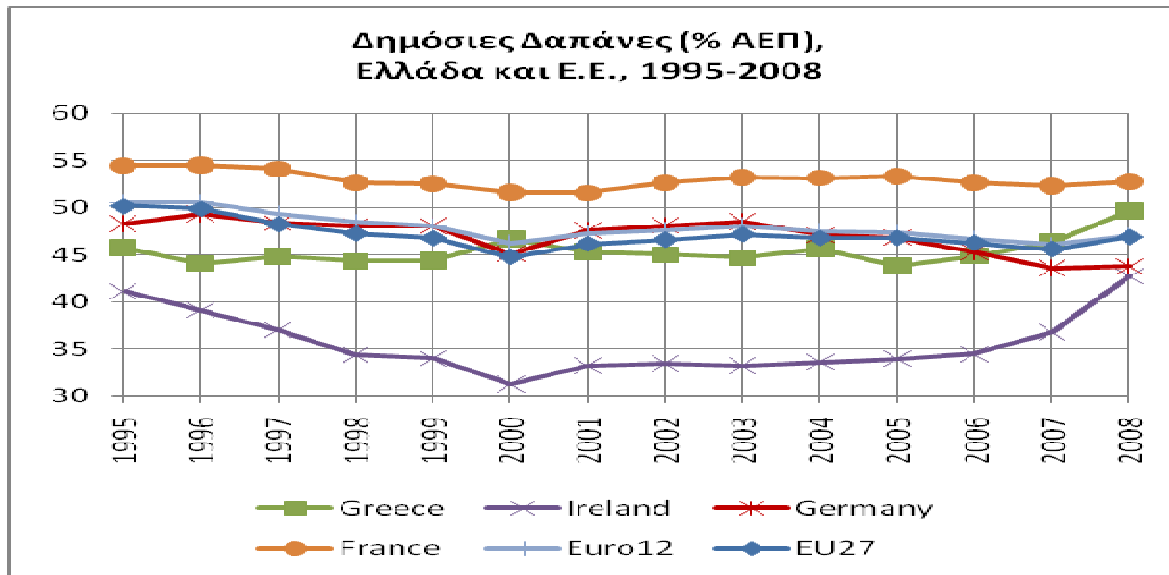
Αυτό το διάγραμμα δείχνει τη σημασία της χαμηλής φορολόγησης του πλούτου, της φοροαπαλλαγής και της φοροδιαφυγής βέβαια στη δυναμική του χρέους.

Το χρέος και τα ελλείμματα με τα οποία «συνάντησε» η ελληνική οικονομία τις συνέπειες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, έμειναν για σειρά από χρόνια σταθερά ως ποσοστό του ΑΕΠ και δεν μειώθηκαν, επειδή οι κυβερνήσεις της Ελλάδας στήριζαν τη συλλογή φόρων στους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, διατηρούσαν ένα εκτεταμένο δίκτυο φοροαπαλλαγών και μείωσης των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις που επέδειξαν αξιοσημείωτη κερδοφορία (πάνω από τους μέσους ευρωπαϊκούς όρους), ενώ ταυτόχρονα επέτρεπαν και διευκόλυναν τη φοροδιαφυγή μέσω offshore εταιρειών και παρέμεναν πιστές στη νεοφιλελεύθερη αντίληψη ότι πρέπει να μειωθεί ο δημόσιος τομέας και ότι ο καλύτερος τρόπος για να γίνει κάτι τέτοιο είναι ο δημόσιος τομέας να φορτωθεί με ελλείμματα, τα οποία τώρα περνάνε στο δημόσιο προϋπολογισμό.

Τελικά με δυο λόγια θα μπορούσε να πει κανείς ότι τα στοιχεία από δεικνύουν ότι δεν τα φάγαμε μαζί. Άλλοι είναι αυτοί που τα έφαγαν, άλλοι είναι αυτοί που δημιούργησαν τα ελλείμματα και το χρέος και είναι αυτοί τώρα που καλούν την πλειοψηφία του ελληνικού λαού και κυρίως τους εργαζόμενους να πληρώσουν το δικό τους φαγοπότι.

Αντίθετα όπως φαίνεται από το παρακάτω διάγραμμα, οι δαπάνες στην Ελλάδα είναι συστηματικά λίγο παρακάτω από τους μέσους όρους της ΕΕ.

Διάγραμμα 6

Συμπέρασμα.

Το υψηλό δημόσιο χρέος στην Ελλάδα δεν οφείλεται σε υπέρβαση των δημόσιων δαπανών σε σχέση με τα έσοδα, αλλά σε υστέρηση των εσόδων σε σχέση με τις δαπάνες.

Ειδικότερα εστιάζεται στη νεοφιλελεύθερη πολιτική φοροαπαλλαγής και μείωσης των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις, στη φοροδιαφυγή που επίσης υπήρξε στοιχείο για την οικοδόμηση συναίνεσης στο νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα και στην εισφοροδιαφυγή.

Έτσι λοιπόν μπήκαμε στη δίνη της κρίσης.

Η κυβέρνηση, ενώ ήξερε τα μεγέθη προφανώς, και ο κ. Καραμανλής τα ήξερε και ο κ. Παπανδρέου πριν τις εκλογές, με το που ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας απέκλεισε κάθε δυνατότητα εναλλακτικών πηγών δανεισμού και επέλεξε την υπογραφή του μνημονίου της χρεοκοπίας.

Ένα χρόνο μετά την υπογραφή του μνημονίου τα αποτελέσματα είναι συντριπτικά και αποκαλύπτουν την παταγώδη αποτυχία του μνημονίου σε όλα τα επίπεδα.

Μέρος Β. Οι επιπτώσεις της πολιτικής του Μνημονίου

Έναν χρόνο πριν μας έλεγαν ότι κάπου τώρα θα είχαμε ξεπεράσει την κρίση και θα άρχιζε η ανάκαμψη. Όμως η ύφεση τρέχει πάνω με 4%.

Αντ' αυτού, σήμερα ετοιμάζεται το «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής» με ακόμα πιο σκληρά μέτρα ύψους 27 δις ως το 2015.

Αυτό είναι ένα μόνο από τα πολλά στοιχεία που καταδεικνύουν την παταγώδη αποτυχία της πολιτικής του μνημονίου σε όλους του στόχους του, όπως έγκαιρα είχαμε επισημάνει.

Η Επιτροπή Ερευνών και Τεκμηρίωσης της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ κατέγραψε στη Μαύρη Βίβλο τις επιπτώσεις της πολιτικής του Μνημονίου κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής:

Η ύφεση τόσο το 2010 όσο και το 2011 είναι βαθύτερη απ' όσο προβλέπει το αρχικό Μνημόνιο.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα δημόσια έσοδα να υστερούν σημαντικά σε σχέση με τους στόχους (το 2010 αυξήθηκαν κατά 5,5% έναντι στόχου για αύξηση 13,7%).

Η υστέρηση αυτή καλύπτεται φυσικά από νέα μέτρα λιτότητας και από βαθύτερες περικοπές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (το 2010 μειώθηκαν κατά 12% αντί για 4% που ήταν ο αρχικός στόχος).

Αυτά, όμως, βαθιάίνουν περισσότερο την ύφεση και την ανεργία με αποτέλεσμα να αυξάνεται η υστέρηση των εσόδων και να δημιουργείται φαύλος κύκλος.

Ενδεικτικό του φαύλου κύκλου είναι το γεγονός ότι ενώ για το 2011 προϋπολογίστηκαν μέτρα συνολικού ύψους 11,3 δις ευρώ, δεν πρόλαβαν να περάσουν 4 μήνες και ετοιμάζονται νέα, πρόσθετα μέτρα ύψους τουλάχιστον 3 δις, ενώ δημοσιογραφικές πληροφορίες αναφέρουν ότι η τρόικα ζητάει πρόσθετα μέτρα ύψους τουλάχιστον 6 δις.

Επαναλαμβάνουμε ότι αυτά συμβαίνουν με στοιχεία μόνο των 4 πρώτων μηνών του 2011.

Στη Μαύρη Βίβλο τεκμηριώνεται επίσης το γεγονός ότι το Μνημόνιο οδηγεί στη βίαιη αναδιανομή του κοινωνικού πλούτου υπέρ των ισχυρών μερίδων του κεφαλαίου και σε βάρος των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικά στρωμάτων. Όχι ότι είναι μονάχα αναποτελεσματικό, αλλά ότι είναι και κοινωνικά άδικο.

Αυτή η απροκάλυπτη ταξική μονομέρεια αποτυπώνεται (ανάμεσα σε πολλά άλλα) και στο γεγονός ότι ενώ οι ιδιοκτήτες μεγάλων επιχειρήσεων απολαμβάνουν ολοένα φθηνότερη εργατική δύναμη, μείωση φορολογίας και πλήθος φοροαπαλλαγών, ενώ οι τράπεζες τα τελευταία 2 χρόνια έχουν ενισχυθεί με ρευστό και δημόσιες εγγυήσεις 100 δις., για τους εργαζόμενους και τους μικροεπιχειρηματίες η πολιτική του Μνημονίου επιφυλάσσει ανεργία, μείωση εισοδήματος, εργασιακή ανασφάλεια. Τα μεγέθη είναι εκρηκτικά.

Ανεργία. Τον Φεβρουάριο του 2011 η ανεργία εκτινάχθηκε στο 15,9%. Οι άνεργοι ήταν περισσότεροι από 787.000 άτομα, που σημαίνει ότι αυξήθηκαν κατά 182.000 άτομα σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2010.

Περισσότερο πλήττονται οι νεαρές ηλικίες (ανεργία έως και 40%) και οι γυναίκες (ανεργία 19%).

Σημειωτέον, ότι αυτά είναι τα επίσημα ποσοστά ανεργίας, τα οποία είναι χαμηλότερα από την πραγματική ανεργία.

Πρόσφατα στη Βουλή, επιστήμονες (Ρομπόλης) διατύπωσαν πρόβλεψη για εκτίναξη της ανεργίας στο 22% μέσα στο 2011. Μπροστά σε αυτή την εφιαλτική κατάσταση, η κυβέρνηση, στο πλαίσιο του Μνημονίου, σχεδιάζει δραστικές περικοπές για τα κοινωνικά επιδόματα, συμπεριλαμβανομένου των επιδομάτων για τους άνεργους.

Δραστική μείωση πραγματικού εισοδήματος και κοινωνικού κράτους.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΤτΕ, οι πραγματικές μέσες αποδοχές στο σύνολο της οικονομίας μειώθηκαν κατά 9% το 2010 και προβλέπεται ότι θα μειωθούν σχεδόν κατά 5% το 2011.

Εκτός από τη μείωση και το πάγωμα των υφιστάμενων συντάξεων, οι αντιασφαλιστικοί νόμοι του 2010 προβλέπουν διαρκή αύξηση του χρόνου συνταξιοδότησης και δραστική μείωση των μελλοντικών συντάξεων που σύμφωνα με το ΙΝΕ της ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ θα κυμαίνεται από 25% έως και 50% όταν ωριμάσει πλήρως το νέο σύστημα.

Ραγδαία επιδείνωση των εργασιακών σχέσεων:

Ο εργασιακός μεσαίωνας βαθιάίνει σε βαθμό αδιανόητο μέχρι πριν από λίγα χρόνια.

Επισημαίνουμε ενδεικτικά: τη διαρκή υπονόμευση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμβάσεων εργασίας, τη διευκόλυνση των απολύσεων, τη μείωση αμοιβής νέων εργαζομένων και υπερωριακής απασχόλησης, την ενίσχυση ευέλικτων και επισφαλών μορφών εργασίας (πχ η αναλογία των συμβάσεων μερικής απασχόλησης στο σύνολο των νέων συμβάσεων αυξήθηκε από 16,7% το 2009 σε 26,1% το 2010 και σε 32,1% το πρώτο δίμηνο του 2011).

Αυτή τη στιγμή είμαστε στη φάση της απόλυτης αποτυχίας. Ή μάλλον μόλις κλείνει ένας κύκλος αποτυχίας και ξεκινά ένας κύκλος καταστροφής.

Επιμένουν ότι πρέπει να ακολουθήσουμε μνημονιακές πολιτικές για τα επόμενα χρόνια.

Τι θα γίνει όμως εάν το Πρόγραμμα του μνημονίου πετύχει; Ποια θα είναι η Ελλάδα του 2020; Στο κύριο σενάριο βιωσιμότητας του ΔΝΤ υποθέτουν πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες στο 30,5% το 2020, σε σχέση με 41,7% το 2007 προ κρίσης. Πρόκειται για κοινωνική ερήμωση. Ο παρακάτω πίνακας δείχνει ποιες χώρες είχαν το 2010 πρωτογενείς δαπάνες μεταξύ 29% και 32% του ΑΕΠ.

πρωτογενείς δαπάνες 2010 (% ΑΕΠ)	
Kenya	29.1
Tunisia	29.1
Haiti	29.4
Zimbabwe	29.4
Rwanda	29.7
Egypt	29.8
Former Yugoslav Republic of Macedonia	30.3
Botswana	30.6
Turkey	31.8
Romania	32.8

Από τον παραπάνω πίνακα βλέπουμε ότι οι πιθανότητες το 2020 να είμαστε Δανία του Νότου – όπως θα ήθελε ο κ. Παπανδρέου είναι μηδαμινές. Μάλλον θα μοιάζουμε περισσότερο με ταλαιπωρημένες χώρες και τους δύστυχους λαούς της Αφρικής. Χώρες με δημόσιες δαπάνες στο 30% το 2010, ήταν χώρες όπως η Μποτσουάνα, η Ρουάντα, η Κένυα, η Τυνησία και η Αίγυπτος.

Εμείς επιμένουμε ότι αυτός ο κύκλος της καταστροφής πρέπει πάση θυσία να αποφευχθεί γιατί δεν είναι μέσο για την έξοδο από τη κρίση αλλά είναι στόχος.

Στόχος των εγχώριων δυνάμεων της διαπλοκής -δείτε ποιοι είναι αυτοί που ετοιμάζονται να ξεκοκαλίσουν το δημόσιο πλούτο- και των πιστωτών που θα επωφεληθούν τα μέγιστα από αυτό το κύκλο, κυρίως από το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας μας.

Και επειδή αυτός ήταν ο στόχος εξαρχής, τώρα που το μνημόνιο καταρρέει κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν και όχι μόνο δεν κάνουν πίσω αλλά επιμένουν ακόμα πιο έντονα.

Ζητάνε καταστράτηγηση του Συντάγματος.

Ζητάνε υπέρβαση των δημοκρατικών θεσμών.

Εξυφαίνουν σενάρια που θέλουν την κοινωνία σε νάρθηκα.

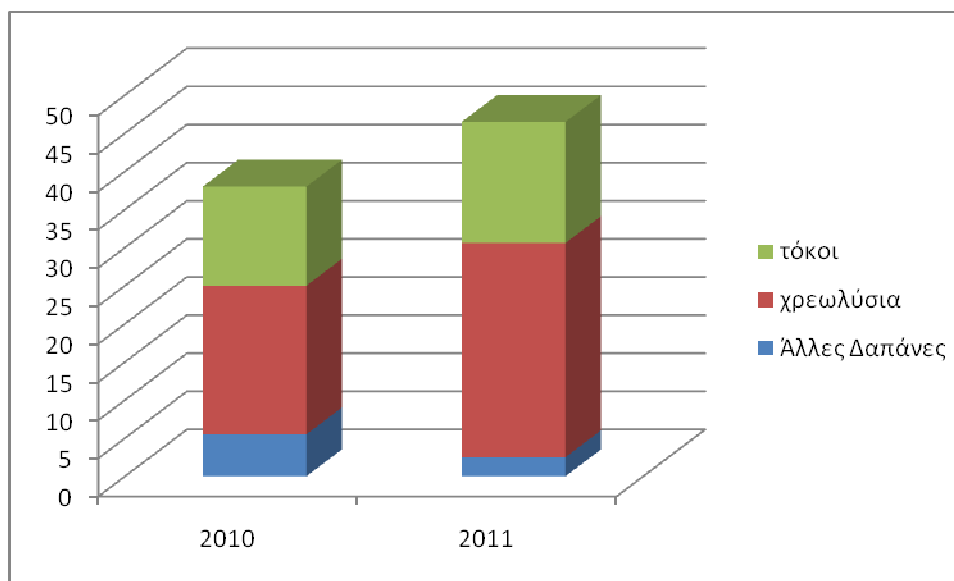
Σενάρια αντιλαϊκής συναίνεσης.

Και επειδή ξέρουν ότι αυτό δεν αρκεί από τα ήδη αποτυχημένα στη συνείδηση του λαού κόμματα εξουσίας και να παντρέψουν τις αποτυχίες τους δεν πρόκειται να βγάλουν κάτι σημαντικό, προχωράνε ακόμη παραπέρα, σε σχέδια εκφοβισμού και οικονομικής τρομοκρατίας σε σχέση με τις δόσεις του δανείου και τη πληρωμή των μισθών και των συντάξεων.

Καταρχάς εδώ πρέπει να σπάσουμε το μύθο, ότι ο δανεισμός γίνεται πρωτίστως για τους μισθούς και τις συντάξεις. Ο δανεισμός γίνεται πρωτίστως για να διασφαλιστούν οι πιστωτές μας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Πώς ξοδεύονται τα δάνεια του Μνημονίου

Επιπλέον ο προϋπολογισμός για μισθούς και συντάξεις είναι περίπου 20 δις ενώ τα καθαρά φορολογικά έσοδα πάνω από 50.

Όπως οποιαδήποτε επιχείρηση πρώτα υποχρεούται να καλύπτει τους μισθούς και τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων και μετά τα χρέη της, έτσι και η κυβέρνηση υποχρεούται εκ του Συντάγματος να εγγυάται μισθούς και συντάξεις.

Οποιαδήποτε λοιπόν καθυστέρηση σε μισθούς και συντάξεις θα είναι ένα φτηνό επικοινωνιακό κόλπο, με τη συνενοχή τρόικας και κυβέρνησης.

Και εμείς τους καλούμε τώρα να αναλογιστούν τις ευθύνες τους και να μη παίζουν με τη φωτιά.

Σε κάθε περίπτωση έστω και μια μέρα καθυστέρηση θα σημάνει τη κατάρρευση της κυβέρνησης και θα απαιτεί την άμεση προσφυγή στη λαϊκή ετυμηγορία.

Το κρίσιμο ερώτημα : Υπάρχει άλλος δρόμος;

Αυτός ο δρόμος προς την κατεδάφιση της κοινωνίας δεν είναι μονόδρομος. Υπάρχει άλλος δρόμος. Με την κοινωνία στο προσκήνιο. Όχι την κοινωνία φοβισμένη, όχι την κοινωνία απογοητευμένη, όχι να ρίχνει ο ένας τις ευθύνες στο διπλανό του. Να μην νικήσει ο φόβος, να σπάσουμε τον φόβο μέσα μας.

Εμείς καταθέτουμε μια σειρά από άξονες που, με την προϋπόθεση της αλλαγής συσχετισμών, μπορούν να μας βγάλουν από την κρίση.

Πρώτος άξονας. Μια επαναδιαπραγμάτευση του χρέους με διαγραφή μεγάλου μέρους του, επιμήκυνση και μείωση του επιτοκίου.

Είναι γεγονός ότι αυτό που εμείς έχουμε πει εδώ και ένα χρόνο ότι είναι απαραίτητο να γίνει το λένε οι περισσότεροι αναλυτές. Προσέξτε όμως ότι έχει διαφορά αυτό που λέμε εμείς απ' αυτό που λένε αυτοί. Δεν το λένε όλοι βεβαίως.

Εκτός από τους τραπεζίτες κανείς δεν ισχυρίζεται ότι το χρέος της Ελλάδας αυτή τη στιγμή είναι δυνατό να εξυπηρετηθεί.

Ακόμα και πρώην σύμβουλοι του πρωθυπουργού όπως ο κ. Στίγκλιτζ παραδέχονται ότι δεν γίνεται αλλιώς.

Το κρίσιμο ερώτημα λοιπόν δεν είναι αν θα γίνει επαναδιαπραγμάτευση ή όπως το λένε αυτοί αναδιάρθρωση, αλλά με ποιους όρους και ποιόν θα εξυπηρετεί.

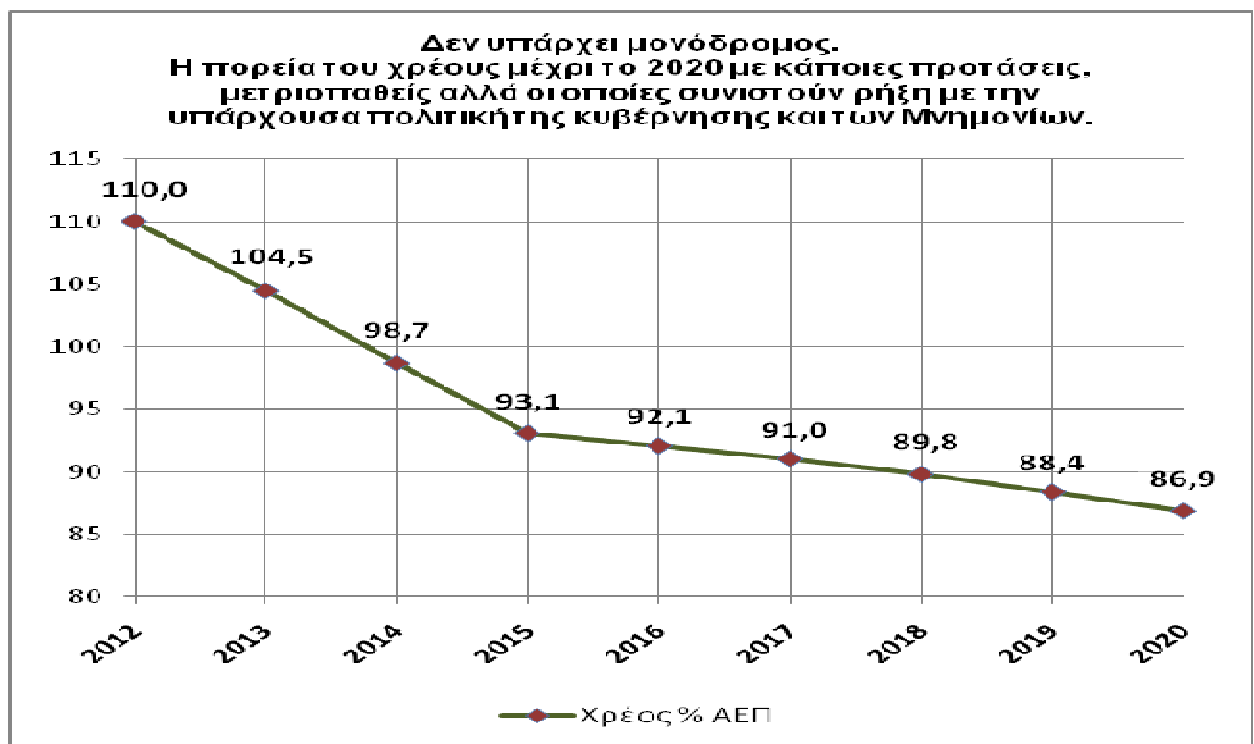
Αν είναι να γίνει προκειμένου να λειτουργήσει ως εργαλείο για την ελάφρυνση μέρους του κεφαλαίου και την επιβολή νέων όρων υψηλής κερδοφορίας και άνιση διανομής, με λίγα λόγια αν συνοδεύει με νέα μνημόνια και ακόμη βιαιότερη

αναδιανομή, τότε θα είναι δώρον άδωρον για το λαό. Γιατί δε θα μας σώσει από τη χρεοκοπία, αλλά θα την πιστοποιήσει.

Αν όμως καταφέρουμε να σταθούμε στα πόδια μας με αξιοπρέπεια και διεκδικήσουμε, καταρχήν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μια δίκαιη ρύθμιση του χρέους, αφού πρώτα προχωρήσουμε σε έναν εξονυχιστικό λογιστικό έλεγχο του χρέους- και είναι αδιανόητο ότι η κυβέρνηση κωλυσιεργεί και αρνείται- για να δούμε ποιο μέρος του είναι παράνομο και επαχθές, τότε τα πράγματα μπορούν να είναι πολύ διαφορετικά.

Εμείς επιμένουμε, ότι για το χρέος της Ελλάδας, αλλά και των άλλων χωρών της περιφέρειας, που είναι πλέον μη βιώσιμο, η λύση είναι πρωτίστως πολιτική και άρα απαιτεί άλλους συσχετισμούς δύναμης, απαιτεί το λαό να διεκδικεί και να μην αποδέχεται άκριτα τους εκβιασμούς, απαιτεί και μια κυβέρνηση με συναίσθηση πατριωτικής ευθύνης -βέβαια δεν έχουμε όλοι την ίδια πατρίδα, άλλη πατρίδα έχουν αυτοί που τα έχουν βγάλει την Ελβετία και άλλη εμείς που πληρώνουμε- αλλά θέλει μια κυβέρνηση με συναίσθηση της ευθύνης, να μην εκβιάζει συναίνεση σε αντιλαϊκά σχέδια για να επιφέρει κι άλλα δεινά στο λαό, αλλά να αξιοποιεί τη λαϊκή βούληση για να διαπραγματεύεται και να διεκδικεί έξω και όχι εντός των συνόρων.

Σας παρουσιάζουμε λοιπόν το τι μπορεί να σημαίνει για την εξέλιξη του χρέους μια αναδιαπραγμάτευση με 50% κούρεμα στο χρέος, περίοδο χάριτος 4 ετών για τους τόκους.

Υπάρχει λοιπόν τρόπος να γίνει το χρέος βιώσιμο και μην είναι πια ανυπερβλήτο εμπόδιο για την άσκηση πολιτικής που στηρίζει την κοινωνία.

Επίσης, επειδή δεν είναι μόνο η χρεολογία και το χρέος, θα πω επιγραμματικά τους άλλους δύο άξονες:

Δεύτερος άξονας. Η υπεράσπιση της δημόσιας περιουσίας και η αξιοποίησή της για την στήριξη των στρωμάτων που πλήττονται.

Εμείς έχουμε πει ότι πρέπει:

Πρώτον. Να αποτραπεί το σχέδιο ιδιωτικοποιήσεων μέσα από ένα κίνημα ευρύτατο, με τα συνδικάτα, τους καταναλωτές του πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς που αντιλαμβάνονται το αδιέξοδο.

Δεύτερον. Αντί να πωληθούν τα μερίδια του δημοσίου στον τραπεζικό τομέα να συγκροτηθεί **δημόσιος πυλώνας που θα μπορεί να δανείζεται χαμηλότοκα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αξιοποιώντας, εγγράφοντας στο χαρτοφυλάκιό του την μεγάλη ακίνητη περιουσία ώστε να χρηματοδοτήσει ένα πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων** για την επανεκκίνηση της οικονομίας. Να δημιουργηθούν άμεσα και τράπεζες ειδικού σκοπού, για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για τη λαϊκή στέγη, για την αγροτική ανάπτυξη.

Τρίτον. Να στηριχθούν τα ταμεία. Όταν μια εταιρεία πτωχεύει οι εργαζόμενοι έχουν τον πρώτο λόγο στη διεκδίκηση των δεδουλευμένων. Το ίδιο πρέπει να ισχύσει και με τα ταμεία. **Να δοθούν οι μετοχές τους στα Ασφαλιστικά Ταμεία ή τουλάχιστον να ανταλλαχθούν οι μετοχές αυτές με ομόλογα του ελληνικού δημοσίου ούτως ώστε να μην θιχθούν τα ασφαλιστικά ταμεία από το επικείμενο κούρεμα.** Είναι μια πρόταση που βάζει τις συντάξεις πάνω από το χρέος. Την αξιοπρέπεια πάνω από το χρέος.

Τρίτος άξονας. Μια **ραγδαία αναδιανομή του πλούτου.** Το θέσαμε έσχατο, αλλά ίσως είναι το πρώτο, γιατί ακόμα κι αν μας χαρίσουν αύριο το χρέος, με αυτή την πολιτική ξαναδημιουργείται, όπως πολύ αναλυτικά σας είπαμε στο πρώτο σκέλος της εισήγησης για το πώς φτάσαμε ως εδώ. Να πληρώσουν τα μεγάλα εισοδήματα και οι περιουσίες. Όσοι δεν πλήρωναν μέχρι τώρα που με την ασυδοσία τους συνέβαλαν στη διόγκωση του ελληνικού χρέους. Ο στόχος πρέπει να είναι η αύξηση των φορολογικών εσόδων στα επίπεδα του μέσου όρου των ευρωπαϊκών χωρών.

Κεντρικό Συμπέρασμα

- Η κρίση δεν είναι ίδια για το λαό και για το κεφάλαιο.
- Τη κρίση και το χρέος το δημιούργησε η ντόπια και ξένη οικονομική ολιγαρχία, αυτή λοιπόν να πληρώσει και το λογαριασμό.
- Υπάρχει άλλος δρόμος, απαιτεί ριζική αλλαγή πολιτικής, σχέδιο διάσωσης της κοινωνίας, παραγωγική ανασυγκρότηση της οικονομίας και ταυτόχρονα ισχυρή διαπραγμάτευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Μόνο ένας νέος συνασπισμός εξουσίας που θα συσπειρώνει δυνάμεις από τα αριστερά της αριστεράς ως τα αριστερά του ΠΑΣΟΚ και θα φέρνει στο προσκήνιο το λαϊκό παράγοντα, μπορεί να δρομολογήσει θετικές εξελίξεις.